

odmevi

Srečni odpravariji
na Everest

V dvojni 7.-8. številki vaše revije ste objavili članek »Srečni odpravariji na Mount Everest« nepodpisane avtorja (predvidevam, da je bil nekdo iz uredništva). Članek, ki se večinoma ukvarja s sodelovanjem sedmerice slovenskih članov na Hrvaški mednarodni odpravi Everest '97, je korekten in objektivni prikaz tistega, kar je avtor želel povedati, v besedilu pa je uporabil besedo, ki bi pri bralcih lahko ustvarila popolnoma napačen vtis, zato sem smatral za svojo obveznost, da nanjo reagiram s tem pismom.

Nemara je nenavadno, da me moti ena sama beseda, vendar bom to poskusil pojasniti v nadaljevanju. Pri začetku članka je navedeno, »... da je ta odprava **izključno** (podčrtal **D. B.**) po zaslugi slovenskih alpinistov nadvse uspešna in se celo lahko pohvali z dvema prvenstvom: **Pavle Kozjek** je prvi Slovenec, ki je na vrh Everesta priplezal popolnoma brez uporabe dodatnega kisika, odprava, v kateri so bili Slovenci, pa je bila do svojega odhoda iz baznega tabora na severni strani gore letošnjo pomlad

edina, ki se je vrnila z vsemi živimi in zdravimi člani.«

Izključno pomeni v hrvaškem, zdi pa se mi, da tudi v slovenskem jeziku, da vse drugo ne obstaja, da drugega torej — ni.

Če bi bilo uporabljeno, na primer, po zaslugi, večinoma, zahvaljujoč se ali kaj podobnega, mislim, da bi bilo mnogo bolj objektivno in pravilneje. Ni mi treba pojasnjevati, da je odprava možveno delo in da se vsak član kolikor je le mogoče trudi, da odprava uspe oziroma da se več članov ali nekdo, ki je najbolje pripravljen, povzpne na vrh. Dvomim, da bi en sam samcat od dvajsetih članov odprave »Everest '97«, katere vodja sem bil, kadarkoli uporabil besedo »izključno«, še najmanj pa tista, ki sta bila na vrhu. Čeravno so njihova volja, znanje in moč najodločilnejši v tistem trenutku, zmagovalci dobro vedo, da je do tega zadnjega koraka na najvišjo trdno točko našega planeta vgrajenega mnogo navora in truda ne le tistih, ki so na tej odpravi sodelovali, ampak še številnih drugih.

Že brez vašega članka in te nesrečne besede »izključno« imam dovolj neprijetnosti na Hrvaškem, ker nisem vsaj enega Hrvata pripleljal na vrh. To, da je bil eden na vrhu Everesta že pred 18 leti in da je Hrvaška planinska zveza letos uspešno organizirala odpravo na najvišji vrh sveta, jim nič ne pomeni. Hrvata **Danka Petrina** ni toliko onemogočil veter, ki se je ponovno začel krepiti 25. maja, ko bi moral iz zadnjega višinskega tabora na višini 8300 metrov oditi proti vrhu, kolikor moja odločitev, da skupaj s šerpom **Tenzingom** pomaga pri sestopu izčrpanemu in napol slepemu Nemcu **Stillerju** do Severnega sedla. Vsaj meni to pomeni mnogo več kot še en statistični vzpon na Everest, pa čeprav je šlo za hrvaškega plezalca.

Poleg tega ste slovenske člane v vašem članku v istem kontekstu »izključno« povezali tudi — po vašem mnenju — z drugim prvenstvom naše odprave, da smo bili namreč edini, ki smo se vrnili z vsemi živimi in zdravimi člani, to pa je še manj razumljivo od tistega

prejšnjega. Obstajala je namreč natančna in kolikor je le mogoče zanesljiva logistika vzpona, ki je bila uresničena na splošno zadovoljstvo, vsaka naveza in posameznik so imeli povečini bližnjo podporo ostalih; čeprav so okoli nas ljudje umirali na vseh straneh, se nismo znašli niti v eni kritični situaciji, imeli nismo le enega, ampak dva zelo sposobna zdravnika, uspešno smo uporabljali vreočo Gamow, satelitske telefone, ki so razen za povezavo z mediji in za vremenske napovedi mnogo pomembnejši za psihično sproščanje članov in njihovih družin itd. Tak način spremljanja vzpona od nekdanj smatram celo za pomembnejše od samega vrha in to pot je večji del vsega tega opravil zdravnik **Dubravko Marković** skupaj z menoj in seveda z vsemi drugimi člani odprave in kajpada z nekoliko sreče, ki jo je pač treba imeti na takih akcijah.

Sicer pa s ponosom poudarjam, da sem se z vseh trinajstih odprav, ki sem jih vodil večinoma v Himalajo (od Anapurne I in IV, Ama Dablama in Ngojumba do Čo Oja, dvakrat Everesta s severa itd.) s skupno 140 ljudmi, od tega 32 Slovenci, vedno vrnil domov z vsemi živimi in zdravimi člani.

Hvaležen bi vam bil, če bi objavili to pismo v naslednji številki Planinskega vestnika.

S prisrčnimi pozdravi!

Darko Bertjak,
vodja odprave »Everest '97«

***

»Izključno« sicer pomeni v hrvaškem in slovenskem jeziku isto, vendar je pomen te besede v obeh jezikih očitno vendarle za spoznanje različen. V slovensčini beseda nikakor ne pomeni nič slabega za tiste, ki vanjo niso vključeni; ne pomeni povzdigovanja tistih, ki jih zadeva, in poniževanja drugih, ki v njej niso zajeti.

Seveda vemo, da je tako velik podvig, kot je bila hrvaška mednarodna odprava Everest '97, stvar vseh udeležencev skupaj, prav tako pa vemo, da v športu (in vrhunski alpiniizem je tudi nekakšen šport) veljajo predvsem rezultati. Ker se je

Dvojnost

SLAVICA ŠTIRN

*Sive megle,
pesem vetra,
mraz bode v obraz.
Stiskaš se k stenii,
klini ledeni
dvigajo te.*

*Duša pred tabo
dosegla je cilj.
Ne čuti več vetra,
mrza, ledu,
saj na temenu
očaka stoji.*

*Borim se,
da pridem za njo.*